

Lühiülevaade Võru linna 2022. aasta eelarvest

Võru linn kinnitas oma prioriteedid 2022. aastaks Võru linna eelarvestrateegias 2022–2026, mis võeti vastu 2021. aasta septembris. Võru linna eelarve tugineb kinnitatud eelarvestrateegiale.

2022. aasta eelarves planeeritakse eelkõige 2021. aastal planeeritud tegevuste lõpule viimist. 2022. aasta prioriteedid on:

- **COVID 19 pandeemia mõjude vähendamine nii avalike teenuste tõhustamise ja erasektori igakülgse toetamise kaudu;**
- **Sotsiaalhoolekandeliste teenuste arendamine, sh Võru uue esmatasandi tervisekeskuse ehitamine koostöös Võru valla ja Rõuge vallaga;**
- **Haridustöötajate väärtustamine ja õpikeskkonna parandamine:**
 - üldhariduskoolide hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste õppe korraldamiseks tingimuste parandamine;
 - toimetulekukooli Võru Järve Kool uue hoone projekteerimine ja ehitamine, millega luuakse kaasaegne õpikeskkond puudega lastele;
- **Linna konkurentsivõime tugevdamine läbi elu- ja ettevõtluskeskkonna parandamise, sh:**
 - EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate trassitöödega seotud tänavate tänavakatendite rekonstrueerimine, kergliiklusteede ja kõnniteede ehitamine;
 - Võrusoo tööstuspiirkonna rajamine ja käivitamine;
 - piirkonna käsitöökusi tutvustava ja noorte ettevõtlikkust arendava loomemaja rajamine;
 - Pargi võrkpalliväljakute rekonstrueerimine.
- **Keskkonnahoiu tegevused - teavitamine ja võimaluste loomine jäätmete sorteerimiseks;**

Põhitegevuse tulud¹

2022. aasta eelarves on planeeritud tulud 20,5 miljonit eurot. See on 2,3 miljonit eurot ehk 12,5% enam kui 2021. aasta eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 49% ehk 10,1 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2021. aastaga kasv +12,5%)². Tulumaksu prognoosimisel on arvestatud, et tulumaksu eraldamise määr on tasemel 11,96% elanike maksustatavast tulust.
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 13,0%, so 2,7 miljonit eurot (+40%).
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 37,0%, ulatudes 7,6 miljoni euroni (+6,0%).

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² sellist tähistust, võrdlemaks 2021. aasta eelarvet 2020. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

- Muud tulud (maamaks, keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 1% ehk 0,1 miljonit eurot

Põhitegevuse kulud³

2022. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 19,5 miljonit eurot. See on 2,5 miljonit eurot ehk 14,7% enam kui 2021. aasta eelarve täitmine.

Kulude kasv on finantseeritud tulumaksu kasvu ja 2021. aasta reservide arvel.

Põhitegevuse kulud jaotuvad seitsme erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kolmeks: toetused, majandamis- ja personalikulud.

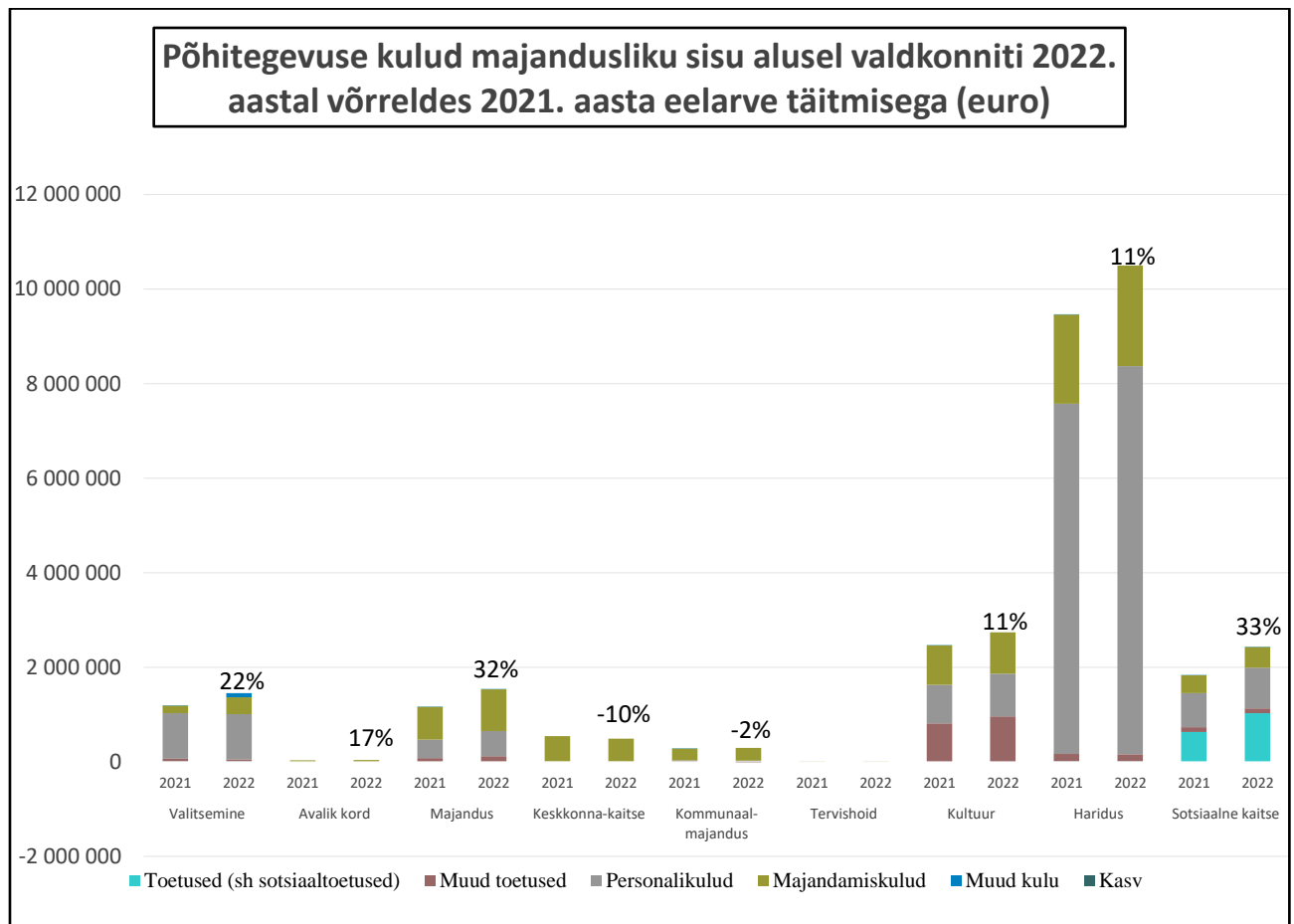
- **Valitsemiskulude** 2021. aasta võrdlusandmetes ei kajastu reservfond, mis suurendab 2022. aasta eelarvet 100 tuhat eurot. Kokku moodustab valitsemine 1,5 miljonit eurot, mis on 7% kogu kulueelarve mahust. Ilma reservfondi arvestamata on kasv võrreldes 2021. a eelarve täitmisega 14%. Eelarve kasv on põhjustatud EL toetusega projektide vahendite lisandumisest.
- **Haridus** moodustab põhitegevuse kuludest 54% so 10,5 miljonit.
 - Võrreldes 2021. aastaga:
 - **Majandamiskulud** suurenevad 0,2 miljonit eurot, moodustades kokku 2,1 miljonit eurot (+13%), suurenenud on kulud seoses erinevate õppetööga seotud projektide elluviimisega.
 - **Personalikulud** suurenevad 12,8%, põhjuseks õpetajate palgatõus.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** moodustab 14% põhitegevuse kuludest, so 2,7 miljonit eurot (+11%). 2021. a eelarve planeeriti samas mahus, kuid 2021. a kulude täitmine oli planeeritust oluliselt madalam, kuna pandeemia tõttu ei toimunud kultuuri- ja spordiüritusi ning kasutamata toetused kanti Võru linnale tagasi.
- **Majandus, keskkonnakaitse ning elamu- ja kommunaalmajandus** moodustavad kokku põhitegevuse kuludest 12% ehk 2,3 miljonit eurot (+16%). Eelarve on kasvanud keskkonna ja energiatõhususe parandamise projektide arvel.
- **Sotsiaalne kaitse** moodustab 12% põhitegevuse kuludest, so 2,4 miljonit eurot. Kulude kasv võrreldes 2021. aastaga on 0,6 miljonit eurot (+33%). Eelarves on oluliselt suurendatud toetusi ja teenuseid puuetega inimestele ja eakatele. 1. jaanuaril 2021 rakendus Võru Linnavolikogu poolt vastu võetud uus sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord, mille alusel on suurendatud toetusi ja lisatud uusi teenuseid. Väljaminekute kasv suurenes 2021. aasta teisel poolel, mistõttu on 2022. aasta eelarve planeeritud arvestades väljaminekute kasvu. Lõpeb Sotsiaaltranspordi piloot projekt koostöös sihtasutusega Kagu Ühistranspordikeskus. Eelarves on arvestatud sotsiaaltranspordi teenuse jätkumisega Võru linna vahenditega.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 87% eelarve kogukulust ehk 17 miljonit eurot, suurenedes 12%, sealjuures suurenesid majandamiskulud 14 % ja personalikulud 11%.

³ antavad toetused, muud tegevuskulud

Antavad toetused moodustavad põhitegevuse kuludest 12%, s.o 2,4 miljonit eurot, kasvades 29%.

Joonis 1. Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2022. aastal võrreldes 2021. aasta eelarve täitmisega (euro)

Investeermistegevus

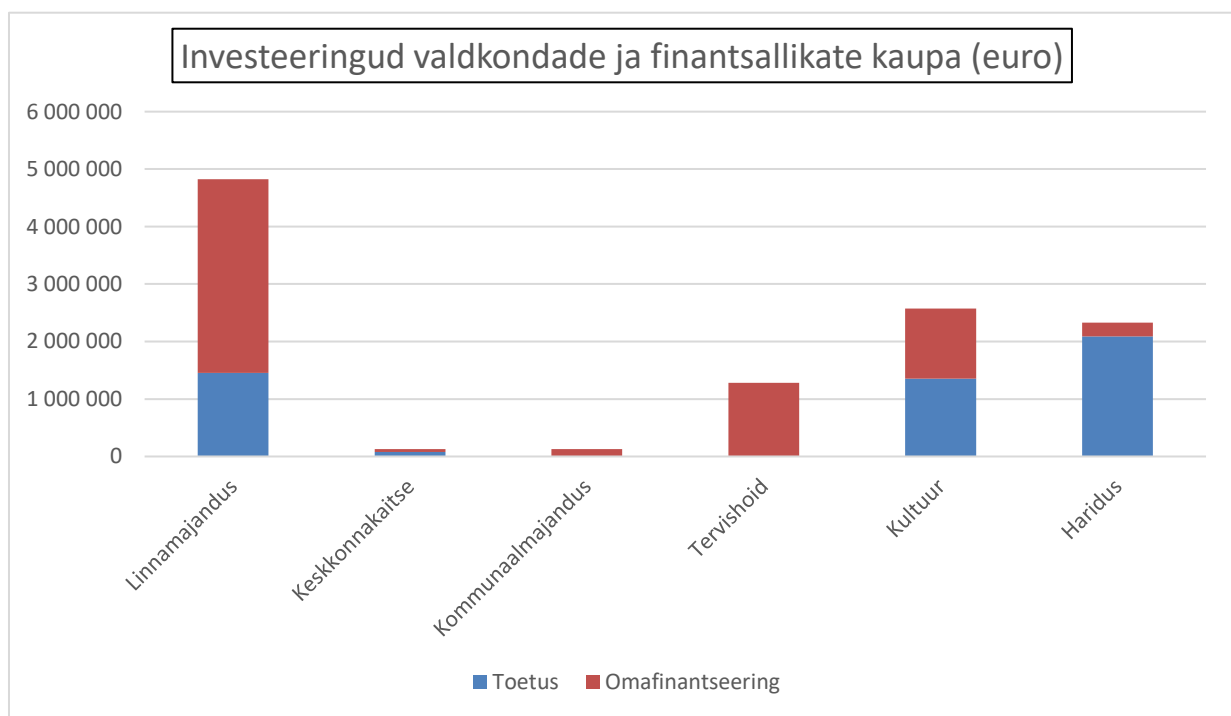
2022. aasta eelarves on planeeritud investeeringuväljaminekud kokku 12 miljonit eurot.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetus 11,3 miljonit eurot ;**
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Võru tervisekeskuse ehitus (2021-2022) – 1,3 miljonit eurot;
 - Tänavate rekonstrueerimine (sh Võrusoo tööstusala, ÜF toetatud trassiehitusega seotud tänavate katendid ja kõnni-, ning kergliiklusteed) – 4,1 miljonit eurot;
 - Võru Järve Kooli uue hoone projekteerimine ja ehitus (2021-2022) – 2,1 miljonit eurot;
 - Võrumaa Keskraamatukogu rekonstrueerimine – 1,9 miljonit eurot;
 - Võru loomekoja ehitus (2021-2022) – 0,3 miljonit eurot;

- Võrkpalli pargiväljakute rekonstrueerimine – 0,5 miljonit eurot;
 - Projekt „Väikelahendused HEV õpilastele“ – 0,2 miljonit eurot.
- **Põhivara soetuse toetus** eraldab Võru linn 0,2 miljonit eurot. Projekti „Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetus“ eelarve on 0,1 miljonit eurot ja koos eelnevatel aastatel eraldatud toetustega on programmi „Muinsuskaitse alal olevate hoonete rekonstrueerimise toetus“ 0,1 miljonit eurot.
Investeeringutoetused EELK Katariina Kogudusele, RMK Kubija arteesiakaevu rekonstrueerimiseks on kokku 0,03 miljonit eurot.
 - **Aktsiate, osade soetuse** eelarve on 0,4 miljonit eurot aktsiakapitali sissemaksaks aktsiaseltsis Võru Vesi sademeveetrasside ehituse projekti omaosaluse finantseerimise tagamiseks ja tervisekeskust haldava osühingu asutamiseks.
 - **Intressikulud** 0,1 miljonit eurot;
 - **Investeeringud on** 48% ulatuses finantseeritud erinevate toetustega. Summaliselt jaotuvad finantseerimisallikad järgmiselt: vara müügi tulu 0,4 miljonit eurot, laen 3,8 miljonit eurot, investeeringutoetused 6,9 miljonit eurot (sh 2021. a toetuse nõue 1,2 miljonit eurot) .

Joonis 2. Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa (euro)

Finantsseis

- **Omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 1,1 miljonit eurot, millest tasutakse olemasolevaid laenumakseid (*jooksva aasta laenumaksete põhiosa 1,8 miljonit eurot*).
- **Netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb 2022. aasta lõpuks ~74%-le põhitegevuse tuludest ehk 15 miljoni euron. Seaduse kohaselt on linna

ülempeiriks maksimaalselt 80% põhitegevuse tuludest või 10-kordne põhitegevuse tuleml, seega võimalused täiendavalt laenu võtta säilivad.

- **Likviidsete varade jääk** 2,4 miljonit eurot on suunatud eelarvesse investeeringute, sihtfinantseerimislepingutega seotud kohustuste ja muude lühiajaliste kohustuste katteks.